

Systemrevisjon ved Reno-Vest IKS

Adresse:	Ramnflauget 8400 Sortland	Tillatelse av:	20.01.1998
Organisasjonsnr:	971 037 202	Tidsrom for revisjon:	26.05 – 27.05.2008
Telefon:	76 11 29 00	Revisjonsleder:	Hege Rasmussen, Fylkesmannen
Kontaktperson:	Lillian Holm	Revisor:	Marit Torsvik, Fylkesmannen
		Verifikasjon:	Oddlaug E. Knutsen, Fylkesmannen Sten D. Bruaas, Fylkesmannen Barbro Killie, Fylkesmannen

Rapportens innhold

Denne rapporten beskriver de avvik relatert til forurensningsloven med forskrifter og selskapets tillatelse, som ble avdekket innen de områdene som er kontrollert, dvs selskapets internkontrollsystem og utvalgte avfallsanlegg.

Hovedkonklusjon

Under revisjonen ble det påvist følgende avvik fra forskrifter og tillatelse:

Avvik 1 Det er ikke levert årsrapport for 2007

Avvik 2 Sentrale elementer i virksomhetens internkontrollsystem er mangelfulle

Avvik 3 Mottakskontroll av avfall som leveres til deponi, er ikke fullt ut gjennomført

Avvik 4 Det føres ikke journal over farlig avfall på de gjenvinningsstasjonene som er kontrollert

Avvik 5 Deponiområde for asbestholdig avfall er ikke merket

Utarbeidet dato: 30. mai 2008

Godkjent dato:

Hege Rasmussen
overingeniør

Oddlaug E. Knutsen (e.f.)
seksjonsleder

Innhold

- 1 Innledning
- 2 Dokumentgrunnlag
- 3 Omfang
- 4 Avvik
- 5 Gjennomføring
- 6 Deltakere
- 7 Konklusjon/oppsummering
- 8 Andre forhold

1 Innledning

Rapporten er utarbeidet etter en systemrevisjon ved Reno-Vest IKS i perioden 26. – 27. mai 2008, samt tilsynsbesøk ved utvalgte gjenvinningsstasjoner som er gjennomført 22. og 26. mai samme år.

Systemrevisjon er en systematisk granskning av virksomheten for å fastslå om internkontrollaktiviteter og tilhørende resultater stemmer overens med det som er planlagt. En systemrevisjon vil vanligvis omfatte en gjennomgang av virksomhetens HMS-dokumentasjon, intervjuer og verifikasjoner.

Verifikasjon er bekreftelse ved å undersøke og fremskaffe objektive bevis på at spesifiserte krav er oppfylt.

Systemrevisjoner inngår som en del av Fylkesmannens arbeid med å håndheve gjeldende krav med hensyn til beskyttelse av det ytre miljø. Kontrollen fokuserer på overholdelse av krav og rapporten beskriver eventuelle avvik og anmerkninger som ble avdekket under kontrollen. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av selskapets miljøarbeid eller miljøstatus.

Hensikten med kontrollen var å fastslå om selskapets internkontroll er effektiv med hensyn til å nå fastsatte miljømål, om den tilfredsstillende kravene i internkontrollforskriften, hvorvidt forhold som er beskrevet i systemet stemmer overens med praksis i selskapet (kart og terreng) og å påse at krav fastsatt i forurensningsloven med tilhørende forskrifter og vilkår i gitte tillatelser overholdes av selskapet.

Kontrollen ble gjennomført ved granskning av dokumenter, ved intervjuer av relevante personer i organisasjonen, og ved verifikasjon av at rutiner, prosedyrer og instruksjoner blir fulgt opp i praksis. Rapporten omhandler eventuelle avvik og anmerkninger som er avdekket under kontrollen.

Avvik er overtredelse av krav fastsatt i, eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

Anmerkning er forhold som tilsynsetaten mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse-, miljø- og sikkerhet og som ikke omfattes av definisjonen på avvik.

2 Dokumentgrunnlag

Følgende dokumenter danner grunnlaget for kontrollen:

- § Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) (med senere endringer)
- § Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- § Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- § Tillatelse av 20.01.1998 til innsamling, håndtering og behandling av avfall (med senere endringer)

Fylkesmannen hadde følgende dokumenter fra Reno-Vest IKS tilgjengelig før gjennomføringen av systemrevisjonen:

- § Organisasjonskart
- § Ansvarsbeskrivelse
- § Målsettinger
- § Prosedyre for opplæring
- § Prosedyre for kartlegging/risikovurdering
- § Prosedyre for avviksregistrering og –behandling
- § Prosedyre for kontroller og revisjon
- § Prosedyre for mottak av deklarerert avfall til deponi
- § Prosedyre for oppbevaring av kjemikalier
- § Prosedyre for sigevannsovervåking
- § Prosedyre for stikkprøvekontroll av avfall

3 Omfang

Systemrevisjon av Reno-Vest IKS' internkontroll, omfattet oppfølgingen av krav fastsatt i medhold av forurensningsloven med tilhørende forskrifter og selskapets tillatelse til drift av avfallsanleggene. Revisjonen er basert på gransking av dokumenter og opplysninger som har kommet fram under 7 intervjuer. Det er også gjennomført tilsynsbesøk ved:

- § Gjenbruksstasjoner inkl. mottak av farlig avfall: Andøy, Hadsel og Bø
- § Ramnflauget avfallsanlegg (Sortland): mottaks- og sorteringsanlegg, mellomlagring
- § Bremnes avfallsdeponi (Sortland): deponi i drift

Fylkesmannen har ikke vurdert andre forhold ved selskapets virksomhet.

4 Avvik

Følgende avvik ble avdekket under revisjonen:

Avvik 1

Det er ikke levert årsrapport for 2007.

Avvik fra tillatelsens vilkår 1.11 og avfallsforskriftens § 9-13.

Begrunnelse

I tillatelsens vilkår 1.11 framkommer det at det innen 1. mars hvert år skal sendes skriftlig rapport til forurensningsmyndigheten. Rapporteringen skal inneholde opplysninger om avfallsmengder, avfallsfraksjoner, behandlingsmetoder mv. Fylkesmannen har tidligere mottatt slik rapportering årlig fra selskapet, men for 2007 savner vi denne rapporten.

Rapporteringen til Staten har vært lagt om til at det f.o.m. for 2007 skal rapporteres statistiske data gjennom AltInn-portalen. I tillegg skal det rapporteres om antall

stikkprøvekontroller, resultater fra disse og evt avvik fra tillatelsen eller øvrige krav. Denne rapporteringen skjer direkte til Fylkesmannen, som tidligere år.

Avvik 2

Sentrale elementer i virksomhetens internkontrollsystem er mangelfulle.

Avvik fra internkontrollforskriftens § 5 andre ledd.

Begrunnelse

Målsetting/-oppfølging

Det stilles krav om at virksomheten skal fastsette mål for helse, miljø og sikkerhet, jf. internkontrollforskriftens § 5, 2. ledd pkt 4. I utkastet til internkontrollsystem som vi fikk oversendt i forkant av revisjonen ser vi at det er formulert en overordnet målsetting om at virksomheten skal forhindre skader på indre og ytre miljø. Gjennom årsmeldingen for 2007 ser vi også at selskapet har nedfelt en målsetting om reduksjon av negative miljøpåvirkninger gjennom bla å arbeide for god kvalitet på kildesortert avfall, og derigjennom redusere avfallsmengden til deponi.

Målformuleringene i forhold til ivaretagelse av ytre miljø er svært overordnet og generelle. Det ble gitt inntrykk av under revisjonen at det ikke er noen felles forståelse i virksomheten om "hva man jobber mot", selv om samtlige formidlet et miljøengasjement. Vi savner konkretiserte delmål som er gjennomførbare innenfor en begrenset tidshorisont, og om mulig målbare.

Opplæring

I følge internkontrollforskriftens § 5, 2. ledd pkt 2, skal virksomheten sørge for at arbeidstakerne har tilstrekkelig kunnskaper og ferdigheter i det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet. Det betyr også at de bør vite hvordan de finner fram til aktuelle rutiner. I forkant av revisjonen fikk vi framlagt et utkast til prosedyre for opplæring der det bla fremkommer at man vil ta i bruk et introduksjonskort der det gis en oversikt over punkter som skal gjennomgås med nyansatte.

I forhold til øvrige ansatte kan vi ikke se at det finnes en plan for kompetanseoppbygging. For operatører som håndterer farlig avfall skal dette dokumenteres skriftlig (ref: avfallsforskriften, kap 11, vedl 2, pkt 6.1). Samtlige som ble intervjuet ga inntrykk av å være bevisst på å tilegne seg nødvendig kunnskap og flere har deltatt jevnlig på kurs og fagmøter, men vi fikk inntrykk av at det avhenger en del av eget initiativ. Dette kan lett føre til at enkelte faller utenom.

Risikovurdering og beredskap

I internkontrollforskriftens § 5, 2. ledd pkt 6 stilles det krav om at farer og problemer skal kartlegges og at virksomheten på bakgrunn av dette skal vurdere risiko. Selskapet har tydeligvis et bevisst forhold til de ulempene som er knyttet til driften av avfallsanleggene. Vi savner imidlertid en systematisk gjennomgang av risikoaktiviteter. Vi snakker her om enkleste form for risikoanalyse som er tilpasset det som faktisk kan skje i den daglige driften ute på avfallsanleggene. Vi ser at det er utarbeidet rutiner og skjema for risikovurderinger i utkastet til internkontrollsystem som var oversendt i forkant av revisjonen, men det er ikke gjennomført så langt.

Når det gjelder forholdet til beredskap, registrerer vi at det finnes nødvendig utstyr tilgjengelig på anleggene for å ta hånd om akutte hendelser. De ansatte formidlet imidlertid en del usikkerhet rundt hvordan de skal forholde seg i akutte situasjoner og det ble gitt inntrykk av at dette området har hatt lite fokus.

Avvikshåndtering

Det stilles krav om å ha rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen, jf. internkontrollforskriftens § 5, andre ledd pkt 7. Vi har observert at det finnes et avviksregistreringssystem. Spesielt i forhold til registrering av egne avvik, ser vi at selskapet har vesentlig forbedringspotensial. Selv om det meldes inn en del avvik, fanger dette på langt nær opp mange av de problemstillingene som har vært tema under gjennomføringen av denne revisjonen. Et eksempel kan være et uhell med oljesøl som ble avdekket ved kontrollen på en av gjenvinningsstasjonene. Det viser seg at denne enkelthendelsen ikke ble meldt inn som avvik. Dermed har ikke virksomheten noen mulighet til å kunne stille seg spørsmål om det i dette tilfellet kan dreie seg om systemsvikt, for eksempel i forhold til lagringsforhold eller hva som finnes av tilgjengelig utstyr ute på stasjonene. Reno-Vest har en veldig handlingsrettet kultur og slike hendelser håndteres svært raskt, noe som selvfølgelig er positivt, men det at man ikke samtidig passer på å dokumentere uheldige hendelser gjør at man mister muligheten til å fange opp hvilke type situasjoner som lett kan unngås i fremtiden.

Internrevisjon

For å sikre at internkontrollen fungerer som forutsatt, skal selskapet foreta en systematisk overvåking og gjennomgang av aktuelle aktiviteter og prosedyrer. Vi har valgt å bruke betegnelsen "internrevisjon". Det kom frem under revisjonen at det ikke har vært gjennomført internrevisjoner da selskapet har arbeidet med nytt internkontrollsystem en tid nå.

Internkontrollforskriftens § 5 andre ledd, punkt 8 sier ikke noe bestemt om hvor ofte denne gjennomgangen skal gjøres. Basert på betraktninger omkring risiko og det at selskapet har vært i drift siden 1975, anser vi det imidlertid som brudd på gjeldende bestemmelser at det ikke kan dokumenteres noen form for intern revisjon av selskapets internkontroll. Dokumentasjonen som ble oversendt fra selskapet i forkant av revisjonen viser at en slik rutine er under utarbeidelse.

Avvik 3

Mottakskontroll av avfall som leveres til deponi, er ikke fullt ut gjennomført.

Avvik fra tillatelsens vilkår 2.1, avfallsforskriften §§ 9-4 og 9-11, jf. vedlegg II.

Begrunnelse

Tillatelsens vilkår 2.1 og avfallsforskriften § 9-4 omhandler hva som tillates deponert. I avfallsforskriftens § 9-11 er det videre gitt bestemmelser om hvordan man skal kontrollere at det ikke deponeres avfallstyper som ikke er tillatt. Det henvises her til vedlegg II i samme kapittel. Dette regelverket, som trådte i kraft 1. juli 2007, gjelder både for avfallsprodusent og deponiansvarlig. Avfallsprodusenten skal sørge for at det

finnes basiskarakterisering av alt avfall som leveres til deponi. For avfall som oppstår jevnlig, skal basiskarakteriseringen verifiseres minst en gang per år. Driftsansvarlig skal avgjøre om avfallet kan deponeres på bakgrunn av fremlagt dokumentasjon. Driftsansvarlig skal også påse at hvert lass med avfall som leveres for deponering, blir inspisert visuelt før og etter lossing. Det skal også tas stikkprøver av minst 1 av hver 100. avfallsleveranse.

Ved Ramnflauget avfallsanlegg har man valgt å sette opp en egen hall for sortering av restavfall. I tillegg er det etablert en berge for tømning, kontroll og evt sortering av avfall ved Bremnes deponi. De fysiske forutsetningene for gjennomføring av mottakskontrollen burde dermed være tilstede. Under befaringen fikk vi også et godt inntrykk av hvor viktig denne gjennomgangen av avfallet er, spesielt i forhold til utsortering av miljøfarlig avfall og ee-avfall.

Det er ikke utarbeidet klare rutiner for mottakskontrollen for avfall til deponi. Ved ankomst av en avfallsleveranse til Ramnflauget er det opp til operatørens vurdering om hvordan denne lasten skal håndteres, om den evt skal kontrolleres nærmere og det er ikke fastsatt klare kriterier for dette. Enkelte containere sendes direkte til Bremnes, men følges da opp med kontroll der. Det ble opplyst at disse kontrollerte containerne sammen med ordinære stikkprøver utgjør at ca 1 av hver 80. leveranse til deponiet kontrolleres. Dette er imidlertid ikke satt i system og dokumentert, og man kan dermed ikke vise til hvilke leveranser som er kontrollert, hva som ble resultatet av kontrollen (feilsorteringsandel osv) og hvordan dette er fulgt opp. En slik dokumentasjon vil kunne gi viktig statistikk for å måle effektene av mottakskontrollen. Vi merker oss også at egne containere (restavfall fra OptiBag-sorteringa) ikke tas stikkprøver av.

Avvik 4

Det føres ikke journal over farlig avfall på de gjenvinningsstasjonene som er kontrollert (gjelder Andenes, Bø og Hadsel).

Avvik fra avfallsforskriftens kapittel 11 om farlig avfall, vedlegg 2 pkt 9.

Begrunnelse

Den som driver mottaksordninger for farlig avfall plikter å føre journal der lagerbeholdningen til enhver tid fremgår. Det ble opplyst at slik journal ikke føres ved de besøkte gjenvinningsstasjonene.

Avvik 5

Deponiområde for asbestholdig avfall er ikke merket.

Avvik fra tillatelsen pkt 2.3.2, pkt 1.

Begrunnelse

Asbestholdig avfall skal deponeres på eget avsatt og avmerket område. Ved verifikasjonen på Bremnes avfallsdeponi ble det observert at området for deponering av asbestholdig avfall ikke var merket.

5 Gjennomføring

Revisjonen omfattet følgende aktiviteter:

Åpningsmøte

Åpningsmøtet ble avholdt 26. mai kl 09.30 – 10.15 på Ramnflauget. Her informerte Fylkesmannen om gjennomføringen av kontrollen. Videre ga Reno-Vest IKS en kort presentasjon av virksomheten og internkontrollarbeidet.

Intervjuer og verifikasjoner

I alt 7 personer ble intervjuet den 26. og 27. mai på Ramnflauget. Det ble også foretatt en verifikasjon ved et utvalg av selskapets avfallsanlegg som vist i tabellen under kapittel 7.

Avslutningsmøte

Avslutningsmøtet ble avholdt 27. mai kl 14.20 – 15.20 på Ramnflauget. Registrerte avvik ble presentert. Fylkesmannen oppfattet det slik at Reno-Vest IKS var inneforstått med de avvikene som ble presentert på møtet.

6 Deltakere

I tabellen er det gitt en oversikt over deltakerne ved revisjonen, samt hvilke anlegg som ble besøkt.

Navn	Funksjon	Åpningsmøte	Intervju	Avslutningsmøte	Verifikasjoner				
					Andøy	Hadsel	Bø	Ramnflauget	Bremnes
Reno-Vest									
Roar Stenkløv	Administrerende direktør	X	X	X					
Lillian Holm	Administrasjonssjef/HMS-ansvarlig	X	X	X					
Jack Lange	Driftssjef	X	X	X				X	X
Kai Hemminghytt	Rådgiver	X		X					
Bent Enoksen	Operatør deponi	X	X	X					X
Jan Joakimsen	Operatør OptiBaganlegg	X	X	X					
Irene Wanderås	Operatør kundemottak		X	X					
John-Are Kristiansen	Operatør farlig avfall/verneombud		X	X					
Øyvind Østingsen	Operatør gjenvinningsstasjon						X		
Odd Antonsen	Operatør gjenvinningsstasjon						X		
Bjørnar Jakobsen	Operatør gjenvinningsstasjon					X			
Hans Anders Jakobsen	Operatør gjenvinningsstasjon					X			
Erling Skagen	Operatør gjenvinningsstasjon				X				
Fylkesmannen									
Hege Rasmussen	Revisjonsleder	X	X	X				X	X
Marit Torsvik	Revisor	X	X	X					
Oddlaug E. Knutsen	Verifikasjon						X		
Sten D. Bruaas	Verifikasjon				X				
Barbro Killie	Verifikasjon		(X)	X		X			

7 Konklusjon/oppsummering

Reno-Vest er for tiden i en prosess der et nytt internkontrollsystem er under utarbeiding med tanke på ISO-sertifisering, og Fylkesmannen er oppmerksom på at en rekke av de elementene som vi har påpekt ved denne systemrevisjonen er under arbeid. Vi fikk likevel inntrykk av at selskapet ikke klarer å gi internkontrollarbeidet tilstrekkelig prioritet. Det er et omfattende arbeid å oppnå en sertifisering, og det kreves at det avsettes tilstrekkelig med ressurser til å gjennomføre dette.

Vi savner også den overordnede "systemtankegangen" i selskapet. Reno-Vest er i den heldige situasjonen å ha dyktige og engasjerte medarbeidere, men vi registrerer noe sprikende oppfatninger om hva som er viktig, og vi ser ikke at det er tatt overordnede grep for å sikre at alle trekker i samme retning.

Fylkesmannen gjennomførte sist en kontrollaksjon i Vesterålen våren 2002. Den gang ble det påpekt en rekke mangler ved selskapets anlegg, og det ble påvist ubetjente mottak for farlig avfall i svært dårlig tilstand. Vi registrerer nå at Reno-Vest har fulgt opp disse forholdene på en svært god måte. Selskapets anlegg fremstår nå i all hovedsak som ryddige og veldrevne, og operatørene gir inntrykk av å opptre profesjonelt og ha god kunnskap innenfor sine fagfelt.

8 Andre forhold

Fylkesmannen takker selskapets representanter ved revisjonen for et godt og konstruktivt samarbeid under hele revisjonen. Som nevnt i innledningen, er dette en avviksrappport og gir således ikke en totalvurdering av selskapets miljøarbeid eller miljøstatus. Vi vil derfor legge til her at vi observerte svært mange positive forhold med hensyn på arbeidet med å ivareta det ytre miljøet ved bedriften.

De besøkte avfallsanleggene gir inntrykk av å være ryddige og veldrevne. Bevissthetsnivået rundt de miljøutfordringene som avfallshåndtering utgjør, synes å være høyt hos de ansatte. Vi vil spesielt trekke fram det at hver enkelt i bedriften virker å ha stor grad av engasjement og ansvarsfølelse i forhold til gjennomføringen av egne arbeidsoppgaver, og høy bevissthet rundt det å tilegne seg kunnskap om gjeldende krav og rammebetingelser. Slik vi oppfattet det, råder det en positiv bedriftskultur i selskapet som nok er med til å bidra til at alle yter sitt beste.